RHAN 3

3.1 CYFRIFOLDEB AM SWYDDOGAETHAU

Cyflwyniad

Mae Adran 13 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 yn gwneud y Cabinet yn gyfrifol am holl swyddogaethau'r Cyngor, ac eithrio'r rheiny a nodwyd yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithredol)(Swyddogaethau a Chyfrifoldebau)(Cymru) 2007 fel rhai nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Cabinet i ryw raddau.

Mae Atodlen 1 i'r Rheoliadau'n rhestru'r swyddogaethau hynny na chaniateir iddynt fod yn gyfrifoldeb i'r Cabinet. Yn unol â hynny, dyrannwyd y swyddogaethau hyn i'r Cyngor, fel y nodir yn **nhabl 1** isod. Dirprwyir rhai o swyddogaethau'r Cyngor i Bwyllgorau'r Cyngor, a gwelir cylch gwaith a chyfansoddiad y rheiny yn **nhabl 3**.

Mae Atodlen 2 i'r Rheoliadau yn cyflwyno'r swyddogaethau hynny a all fod (er nad o reidrwydd) yn gyfrifoldeb i'r Cabinet. Rhestrir y swyddogaethau hyn (a adwaenir hefyd fel swyddogaethau "dewis lleol") yn **nhabl 2** isod, gyda phob swyddogaeth yn cael ei dyrannu naill ai i'r Cyngor neu i'r Cabinet, fel y nodir yn ail golofn y tabl.

Mae Atodlen 3 i'r Rheoliadau yn cynnwys rhestr o'r swyddogaethau hynny na chânt fod yn gyfrifoldeb i'r Cabinet yn unig. Mae'r swyddogaethau hyn yn ymwneud ag amrywiol strategaethau a chynlluniau corfforaethol, y rhennir cyfrifoldeb amdanynt rhwng y Cyngor a'r Cabinet, fel y nodir **ym mharagraff 4.1 o Erthygl 4 o Ran 2 o'r Cyfansoddiad.**

Cyflwynir swyddogaethau eraill a ymarferir yn gyffredin gan y Cabinet yn unig yn **nhabl 4**, ond nid yw'r rhestr yn hollgynhwysol, ac felly os na restrir swyddogaeth yn benodol mewn unrhyw un o'r tablau, y Cabinet fydd yn gyfrifol am y swyddogaeth honno.

Gellir dirprwyo swyddogaethau'r Cyngor a/neu'r Cabinet i gyrff neu swyddogion eraill sy'n gwneud penderfyniadau, a nodir hynny, lle bo'n berthnasol, yng ngholofn dde y tabl dan sylw. Fodd bynnag, mae'r Cyngor a/neu'r Cabinet yn dal yn gyfrifol am y swyddogaeth, er ei bod wedi cael ei dirprwyo.

Lle nodir mewn unrhyw un o'r tablau fod swyddogaethau'n cael eu dirprwyo i swyddogion, cyflwynir yr amgylchiadau sy'n caniatáu i swyddogion ymarfer swyddogaethau dirprwyedig yn y **Cynllun Dirprwyo**, y ceir copi ohono ar ddiwedd Rhan 3.

TABL 1 – SWYDDOGAEATHAU'R CYNGOR

A. Swyddogaethau sy'n ymwneud â Chynllunio Gwlad a Thref a Rheoli Datblygu

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
1. Pŵer i benderfynu ar geisiadau am ganiatâd cynllunio	Adrannau 70(1) (a) a (b) a 72 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
2. Pŵer i benderfynu ar geisiadau am ddatblygu tir heb gydymffurfio ag amodau a osodwyd o'r blaen	Adran 73 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
3. Pŵer i roi caniatâd cynllunio ar gyfer datblygiad sydd eisoes wedi'i gyflawni	Adran 73A o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
4. Pŵer i wrthod penderfynu ar geisiadau am ganiatâd cynllunio	Adran 70A o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
5. Dyletswyddau sy'n ymwneud â dod i benderfyniad ar geisiadau cynllunio	Adrannau 69, 76 a 92 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 ac Erthyglau 8, 10 i 13, 15 i 22 a 25 a 26 o Orchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Gweithdrefn Ddatblygu Gyffredinol) 1995 (S.I. 1995/419) a'r cyfarwyddiadau a geir yno	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
6. Pŵer i benderfynu ar geisiadau am ganiatâd cynllunio a wneir gan awdurdod lleol, ar ei ben ei hun neu ar y cyd â pherson arall	Adran 316 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 a Rheoliadau Cyffredinol Cynllunio Gwlad a Thref 1992 (S.I. 1992/1492)	Y Pwyllgor Cynllunio.
7. Pŵer i wneud penderfyniadau, cymeradwyo a chytuno ar faterion penodol eraill sy'n ymwneud ag ymarfer hawliau datblygu a ganiateir	Rhannau 6, 7, 11, 17, 19, 20, 21 i 24, 30 a 31 o Atodlen 2 i Orchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Datblygiad Cyffredinol a Ganiateir) 1995 (S.I. 1995/418)	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
8. Pŵer i lunio rhwymedigaeth gynllunio, sy'n rheoleiddio datblygiad tir neu ddefnydd o dir	Adran 106 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
9. Pŵer i ddyroddi tystysgrif o ddefnydd neu ddatblygiad cyfreithlon presennol neu arfaethedig	Adrannau 191(4) ac 192(2) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
10. Pŵer i gyflwyno hysbysiad cwblhau	Adran 94(2) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
11. Pŵer i roi caniatâd i arddangos hysbysebion	Adran 220 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 a Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Rheoli Hysbysebion) 1992	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
12. Pŵer i awdurdodi mynediad ar dir	Adran 196A o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
13. Pŵer i ofyn bod defnydd o dir yn dod i ben	Adran 102 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
14. Pŵer i gyflwyno hysbysiad torri rheolau cynllunio, hysbysiad torri amod neu hysbysiad atal gwaith	Adrannau 171C, 187A ac 183(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
15. Pŵer i gyflwyno hysbysiad gorfodi	Adran 172 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
16. Pŵer i wneud cais am waharddeb i atal torri rheol gynllunio	Adran 187B o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
17. Pŵer i benderfynu ar geisiadau am ganiatáu sylweddau peryglus, a phwerau cysylltiedig	Adrannau 9(1) a 10 o Ddeddf Cynllunio (Sylweddau Peryglus) 1990	Y Pwyllgor Cynllunio Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
18. Dyletswydd i bennu'r amodau y mae hen ganiatâd mwyngloddio, caniatâd cynllunio perthnasol sy’n ymwneud â safleoedd segur neu safleoedd gweithredol Rhan I neu II, neu ganiatâd mwynol yng nghyswllt safleoedd mwyngloddio, yn ôl yr achos dan sylw, i fod yn ddarostyngedig iddynt	Paragraff 2(6)(a) o Atodlen 2 i Ddeddf Cynllunio a Iawndal 1991, paragraff 9(6) o Atodlen 13 i Ddeddf yr Amgylchedd 1995, a pharagraff 6(5) o Atodlen 14 i'r Ddeddf honno	Y Pwyllgor Cynllunio Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
19. Pŵer i ofyn bod tir yn cael ei gynnal yn iawn	Adran 215(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
20. Pŵer i benderfynu ar geisiadau am ganiatâd adeilad rhestredig, a phwerau cysylltiedig.	Adrannau 16(1) a (2), 17 a 33(1) o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990	Y Pwyllgor Cynllunio Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
21. Pŵer i benderfynu ar geisiadau am ganiatâd mewn ardal gadwraeth	Adran 16(1) o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990 fel y'i cymhwysir gan adran 74(3) o'r Ddeddf honno	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
22. Dyletswyddau sy'n ymwneud â cheisiadau am ganiatâd adeilad rhestredig a chaniatâd ardal gadwraeth	Adran 13(1) o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990 a rheoliadau 3 i 13 o Reoliadau Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990 a pharagraff 127 o gylchlythyr 61/96 y Swyddfa Gymreig: Cynllunio a'r Amgylchedd Hanesyddol: Adeiladau Hanesyddol ac Ardaloedd Cadwraeth	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
23. Pŵer i gyflwyno hysbysiad cadw adeilad, a phwerau cysylltiedig	Adrannau 3(1) a 4(1) o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
24. Pŵer i ddyroddi hysbysiad gorfodi ynghylch adeilad rhestredig	Adran 38 o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
25. Pwerau i gaffael adeilad rhestredig y mae angen ei atgyweirio a chyflwyno hysbysiad atgyweirio	Adrannau 47 a 48 o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
26. Pŵer i wneud cais am waharddeb mewn perthynas ag adeilad rhestredig	Adran 44A o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
27. Pŵer i wneud gwaith brys	Adran 54 o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
28. Pŵer sy'n gysylltiedig â gweithio mwynau	Atodlen 9 i Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
29. Pŵer sy'n gysylltiedig â llwybrau troed a llwybrau ceffyl.	Adran 257 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
30. Pŵer i ardystio datblygiadau amgen priodol.	Adran 17 o Ddeddf Iawndal Tir 1961	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
31. Dyletswyddau yng nghyswllt hysbysiadau prynu	Adrannau 137-144 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
32. Pwerau sy'n gysylltiedig â hysbysiadau malltod	Adrannau 149-171 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.

B. Swyddogaethau Trwyddedu a Chofrestru (i'r graddau nad yw unrhyw baragraff arall yng ngweddill Tabl 1 yn ymdrin â hwy).

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
1. Pŵer i ddyroddi trwyddedau sy'n awdurdodi defnyddio tir yn safle carafanau ("trwyddedau safle")	Adran 3(3) o Ddeddf Meysydd Carafanau a Rheoli Datblygiad 1960	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
2. Pŵer i drwyddedu defnydd o anheddau symudol a safleoedd gwersylla	Adran 269(1) o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd 1936	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
3. Pŵer i drwyddedu cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat	(a) o ran cerbydau hacni, Deddf Cyfrifoldebau Heddluoedd Trefol 1847, fel y'i hestynnwyd gan Adran 171 o Ddeddf Iechyd Cyhoeddus 1875 ac adran 15 o Ddeddf Trafnidiaeth 1985; ac adrannau 47, 57, 58, 60 a 79 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1976 (b) o ran cerbydau hurio preifat, adrannau 48, 57, 58, 60 a 79 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1976	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
4. Pŵer i drwyddedu gyrwyr cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat	Adrannau 51, 53, 54, 59, 61 a 79 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1976	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
5. Pŵer i drwyddedu gweithredwyr cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat	Adrannau 55 i 58, 62 a 79 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1976	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
6. Pŵer i gofrestru hyrwyddwyr pŵls	Atodlen 2 i Ddeddf Betio, Hapchwarae a Loterïau 1963	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
7. Pŵer i roi trwyddedau betio ar gyfer traciau	Atodlen 3 i Ddeddf Betio, Hapchwarae a Loterïau 1963	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
8. Pŵer i drwyddedu cynlluniau betio rhwng gwahanol draciau.	Atodlen 5ZA i Ddeddf Betio, Hapchwarae a Loterïau 1963	Y Pwyllgor Trwyddedu
9. Pŵer i roi hawlenni ar gyfer safleoedd sydd â pheiriannau chwarae	Atodlen 9 i Ddeddf Hapchwarae 1968	Y Pwyllgor Trwyddedu
10. Pŵer i gofrestru cymdeithasau sy'n dymuno hyrwyddo loterïau	Atodlen 1 i Ddeddf Loterïau a Difyrion 1976	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
11. Pŵer i roi hawlenni ar gyfer safleoedd lle darperir difyrion â gwobrau	Atodlen 3 i Ddeddf Loterïau a Difyrion 1976	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
12. Pŵer i ddyroddi trwyddedau adloniant	Adran 12 o Ddeddf Plant a Phobl Ifanc 1933	Bellach wedi'i disodli gan Ddeddf Trwyddedu 2003
13. Pŵer i drwyddedu siopau rhyw a sinemâu rhyw	Adran 2 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1982 ac Atodlen 3 i'r ddeddf honno	Y Pwyllgor Trwyddedu.
14. Pŵer i drwyddedu perfformiadau hypnotiaeth	Deddf Hypnotiaeth 1952	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
15. Pŵer i drwyddedu safleoedd ar gyfer aciwbigo, tatŵio, tyllu clustiau ac electrolysis	Adrannau 13 i 17 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1982	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
16. Pŵer i drwyddedu cychod pleser a llongau pleser	Adran 94 o Ddeddf Newid Deddfau Iechyd Cyhoeddus 1907	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
17. Pŵer i drwyddedu masnachu mewn marchnadoedd ac ar y stryd	Rhan III o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1982 ac Atodlen 4 i'r ddeddf honno	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
18. Dyletswydd i gadw rhestr o bersonau sydd â'r hawl i werthu gwenwynau nad ydynt yn feddyginiaeth	Adrannau 3(1)(b)(ii), 5, 6 ac 11 o Ddeddf Gwenwynau 1972	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
19. Pŵer i drwyddedu delwyr helgig a lladd a gwerthu helgig	Adrannau 5, 6, 17, 18 ac 21 i 23 o Ddeddf Helwriaeth 1831; adrannau 2 i 16 o Ddeddf Trwyddedau Helwriaeth 1860, adran 4 o Ddeddf Tollau a Chyllid y Wlad 1883, adran 27 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1894, ac adran 213 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
20. Pŵer i gofrestru a thrwyddedu safleoedd ar gyfer paratoi bwyd	Adran 19 o Ddeddf Diogelwch Bwyd 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
21. Pŵer i drwyddedu iardiau sgrap	Adran 1 o Ddeddf Masnachwyr Metelau Sgrap 1964	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
22. Pŵer i ddyroddi, newid neu amnewid tystysgrifau diogelwch (cyffredinol/ arbennig) ar gyfer meysydd chwarae	Deddf Diogelwch Meysydd Chwarae 1975	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
23. Pŵer i ddyroddi, dileu, newid neu amnewid tystysgrifau diogelwch ar gyfer standiau rheoledig mewn meysydd chwarae	Rhan III o Ddeddf Diogelwch rhag Tân a Diogelwch Safleoedd Chwaraeon 1987	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
24. Dyletswydd i hyrwyddo diogelwch rhag tân	Adran 6 o Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
25. Pŵer i drwyddedu safleoedd ar gyfer bridio cŵn	Adran 1 o Ddeddf Bridio Cŵn 1973 ac adran 1 o Ddeddf Bridio a Gwerthu Cŵn (Lles) 1999	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
26. Pŵer i drwyddedu siopau anifeiliaid anwes a sefydliadau eraill lle caiff anifeiliaid eu bridio neu eu cadw er mwyn cynnal busnes	Adran 1 o Ddeddf Anifeiliaid Anwes 1951; adran 1 o Ddeddf Sefydliadau Lletya Anifeiliaid 1963; Deddfau Sefydliadau Marchogaeth 1964 a 1970; adran 1 o Ddeddf Bridio Cŵn 1973, ac Adrannau 1 ac 8 o Ddeddf Bridio a Gwerthu Cŵn (Lles) 1999	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
27. Pŵer i gofrestru hyfforddwyr ac arddangoswyr anifeiliaid	Adran 1 o Ddeddf Anifeiliaid Perfformio (Rheoleiddio) 1925	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
28. Pŵer i drwyddedu sŵau.	Adran 1 o Ddeddf Trwyddedu Sŵau 1981	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
29. Pŵer i drwyddedu anifeiliaid gwyllt peryglus	Adran 1 o Ddeddf Anifeiliaid Gwyllt Peryglus 1976	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
30. Pŵer i orfodi rheoliadau yng nghyswllt sgil-gynhyrchion anifeiliaid	Rheoliad 49 o Reoliadau Sgil-gynhyrchion Anifeiliaid (Cymru) 2006	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
31. Pŵer i drwyddedu cyflogi plant	Rhan II o Ddeddf Plant a Phobl Ifanc 1933, is-ddeddf-au a luniwyd o dan y Rhan honno, a Rhan II o Ddeddf Plant a Phobl Ifanc 1963	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
32. Pŵer i gymeradwyo safleoedd ar gyfer gweinyddu priodasau a chofrestru partneriaethau sifil	Adran 46A o Ddeddf Priodas 1949, adran 6A o Ddeddf Partneriaeth Sifil 2004 a Rheoliadau Priodasau a Phartneriaethau Sifil (Safleoedd Cymeradwy) 2005 (S.I. 2005/3168)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
33. Pŵer i gofrestru tir comin neu feysydd pentrefi neu drefi, ac eithrio lle gellir ymarfer y pŵer ar gyfer cyflawni'r canlynol yn unig: (a) cyfnewid tiroedd y mae gorchymyn o dan adran 19(3) o Ddeddf Caffael Tir 1981 neu baragraff 6(4) o Atodlen 3 iddi yn effeithio arnynt neu (b) gorchymyn o dan adran 147 o Ddeddf Amgáu Tiroedd 1845	Rheoliad 6 o Reoliadau Cofrestru Tir Comin (Tir Newydd) 1969 (S.I. 1969/1843)	Pennaeth y Gyfraith, Llywodraethu & Gwasanaethau Sifil a Swyddog Monitro i ystyried ceisiadau a phenderfynu arnynt, ar sail eu rhinweddau cyfreithiol, am gofrestru Tir Comin a Meysydd Pentrefi a gyflwynir o dan Ddeddf Cofrestru Tiroedd Comin 1965, gan gynnwys penodi arolygydd a chynnal ymchwiliad cyhoeddus pan fo Cwnsler yn cynghori hynny, a, lle cynhelir ymchwiliad o'r fath, gweithredu'r argymhellion a geir yn adroddiad yr Arolygydd.

Swyddogaeth	**Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol**	**Dirprwyir i**
34. Pŵer i gofrestru amrywiadau ar hawliau comin	Rheoliad 29 o Reoliadau Cofrestru Tir Comin (Cyffredinol) 1966 (S.I. 1966/1471)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
35. Pŵer i ddyroddi hawlen ar gyfer cynnal casgliadau elusennol	Adran 68 o Ddeddf Elusennau 1992	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
36. Pŵer i roi caniatâd ar gyfer gweithredu uchelseinydd	Atodlen 2 i Ddeddf Sŵn a Niwsans Statudol 1993	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
37. Pŵer i roi trwydded ar gyfer gwaith stryd	Adran 50 o Ddeddf Ffyrdd Newydd a Gwaith Stryd 1991	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
38. Dyletswydd i gofrestru symudiadau moch	Rheoliadau 21(3) a (4) o Orchymyn Moch (Cofnodion, Clustnodi a Symud) (Cymru) 2004 (S.I. 2004/996)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
39. Pŵer i orfodi rheoliadau yng nghyswllt symud moch	Rheoliad 27(1) o Orchymyn Moch (Cofnodion, Clustnodi a Symud) (Cymru) 2004/996	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
40. Pŵer i roi trwydded i symud gwartheg o farchnad	Erthygl 5(2) o Reoliadau Clustnodi Gwartheg 1998 (S.I. 1998/871)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
41. Pŵer i ganiatáu defnyddio rhannau o adeiladau ar gyfer storio selwloid	Adran 1 o Ddeddf Selwloid a Ffilmiau Sinematograff 1922	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
42. Dyletswydd i orfodi a gweithredu Rheoliadau (Cymuned Ewrop) Rhif 852/2004 ac 853/2004 yng nghyswllt gweithredwyr busnesau bwyd fel y nodir ymhellach yn rheoliad 5 o Reoliadau Bwyd (Hylendid)(Cymru) 2006	Rheoliad 5 o Reoliadau Bwyd (Hylendid) (Cymru) 2006	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
43. Swyddogaethau yng nghyswllt sefydlu Pwyllgor Trwyddedu	Adran 6 o Ddeddf Trwyddedu 2003	Y Cyngor

C. Swyddogaethau sy'n Ymwneud â Iechyd a Diogelwch yn y Gweithle

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
1. Swyddogaethau o dan unrhyw un o'r "darpariaethau statudol perthnasol" oddi mewn i ystyr Rhan 1 (iechyd, diogelwch a lles mewn cysylltiad â gwaith, a rheoli sylweddau peryglus) o Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gweithle ac ati 1974, i'r graddau y mae'r swyddogaethau hynny'n cael eu cyflawni heblaw yn rhinwedd swyddogaeth yr Awdurdod fel cyflogwr	Rhan I o Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gweithle ac ati 1974	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

D. Swyddogaethau sy'n Ymwneud ag Etholiadau

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
1. Dyletswydd i benodi swyddog cofrestru etholiadol	Adran 8(2A) o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
2.Pŵer i bennu gorchwylion i swyddogion yn ôl gofynion y swyddog cofrestru.	Adran 52(4) o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
3. Pŵer i ddiddymu cynghorau cymuned.	Adran 28 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor.
4. Pŵer i wneud gorchmynion ar gyfer grwpio cymunedau	Adran 29 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor.
5. Pŵer i wneud gorchmynion i ddiddymu grwpiau a gwahanu cynghorau cymuned oddi wrth grwpiau	Adran 29A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor.
6. Dyletswydd i benodi swyddog canlyniadau ar gyfer etholiadau llywodraeth leol	Adran 35 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Cyngor.
7. Dyletswydd i roi cymorth yn etholiadau Senedd Ewrop	Adrannau 6(7) ac (8) o Ddeddf Etholiadau Senedd Ewrop 2002	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
8. Dyletswydd i rannu'r etholaeth yn ardaloedd pleidleisio.	Adran 18 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Cyngor.

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
9. Pŵer i rannu rhanbarthau etholaethol yn ardaloedd pleidleisio mewn etholiadau llywodraeth leol.	Adran 31 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Cyngor.
10. Pwerau yng nghyswllt cynnal etholiadau	Adran 39(4) o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
11. Pŵer i dalu treuliau priodol y bu swyddogion cofrestru etholiadol yn gwario'n briodol arnynt	Adran 54 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
12. Pŵer i lenwi llefydd gwag os na cheir digon o enwebiadau	Adran 21 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
13. Dyletswydd i ddatgan bod lle gwag mewn swydd mewn rhai achosion	Adran 86 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
14. Pŵer i newid y system bleidleisio sy'n berthnasol i etholiadau'r Cyngor	Adran 8 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021	Cyngor
15. Dyletswydd i hysbysu'r cyhoedd ynghylch lle gwag achlysurol	Adran 87 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
16. Pŵer i wneud penodiadau dros dro i gynghorau cymuned	Adran 91 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
17. Pŵer i benderfynu ar ffïoedd ac amodau ar gyfer darparu copïau o ddogfennau etholiadol neu rannau ohonynt.	Rheol 48(3) o Reolau Etholiadau Lleol (Prif Ardaloedd) 1986 (S.I. 1986/2214) a rheol 48(3) o Reolau Etholiadau Lleol (Plwyfi a Chymunedau) 1986 (S.I. 1986/2215)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
18. Pŵer i gyflwyno cynigion i'r Ysgrifennydd Gwladol ar gyfer gorchymyn o dan adran 10 (cynlluniau peilot ar gyfer etholiadau lleol yng Nghymru a Lloegr) o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000	Adran 10 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000	Y Cyngor. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

19. Amrywiol swyddogaethau etholiadol o dan Ran II (S.I. 2003/284)	Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cynrychiolaeth y Bobl) 2003 (S.I. 2003/284)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

E. Swyddogaethau sy'n Ymwneud ag Enw a Statws Ardaloedd ac Unigolion

Swyddogaeth	**Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol**	**Dirprwyir i**
1. Pŵer i newid enw sir neu enw bwrdeistref sirol.	Adran 74 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor
2. Pŵer i newid enw cymuned.	Adran 76 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor
3. Pŵer i roi teitl henadur anrhydeddus i rywun neu i dderbyn rhywun yn rhyddfreiniwr anrhydeddus.	Adran 249 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor
4. Pŵer i ddeisebu o blaid siarter i roi statws bwrdeistref sirol	Adran 245A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor

F. Pŵer i Wneud, Diwygio, Diddymu neu Ail-Ddeddfu Is-ddeddfau

Swyddogaeth	**Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol**	**Dirprwyir i**
Pŵer i wneud, diwygio, diddymu neu ail-ddeddfu is-ddeddfau	Unrhyw ddarpariaeth mewn unrhyw ddeddfiad (yn cynnwys Deddf leol), pryd bynnag y daeth i rym, ac adran 14 o Ddeddf Dehongli 1978	Y Cyngor

G. Pŵer i Hyrwyddo neu i Wrthwynebu Mesurau Lleol neu Bersonol

Swyddogaeth	**Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol**	**Dirprwyir i**
Pŵer i hyrwyddo neu i wrthwynebu mesurau lleol neu bersonol	Adran 239 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor

H. Swyddogaethau sy'n Ymwneud â Phensiynau ac Ati

Swyddogaeth	**Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol**	**Dirprwyir i**
1. Swyddogaethau sy'n ymwneud â phensiynau llywodraeth leol ac ati	Rheoliadau o dan adran 7, 12 neu 24 o Ddeddf Blwydd-dâl 1972 Deddf Pensiyanu Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Diwygiad) (Llywodraethu) 2014	Y Cyngor. Y Prif Weith-redwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol Bwrdd Pensiwn Lleol

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
2. Swyddogaethau sy'n ymwneud â phensiynau, lwfansau ac arian rhodd	Rheoliadau o dan adran 18 (3A) o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989	Y Cyngor. Y Prif Weith-redwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
3. Swyddogaethau o dan gynlluniau pensiwn cyfredol sy'n ymwneud â phobl a gyflogir gan yr awdurdodau tân ac achub yn unol ag adran 1 o Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004	Adrannau 34 a 36 o Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004	Y Cyngor. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

I. Amrywiol Swyddogaethau

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
1. Dyletswydd i gymeradwyo datganiad yr awdurdod o'i gyfrifon, ei incwm a'i wariant a'i fantolen neu ei gofnod o dderbyniadau a thaliadau (fel y bo'n berthnasol)	Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014	Y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.
2. Swyddogaethau sy'n ymwneud â physgodfeydd môr	Adrannau 1, 2, 10 ac 19 o Ddeddf Rheoleiddio Pysgodfeydd Môr 1966	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
3. Pwerau sy'n ymwneud â chadwraeth coed.	Adrannau 197 i 214D o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 a Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Coed) 1999 (S.I. 1999/1892)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
4. Pwerau sy'n ymwneud â diogelu gwrychoedd pwysig	Rheoliadau Gwrychoedd (Perthi) 1997 (S.I. 1997/1160)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
5. Pŵer i wneud rheolau sefydlog.	Adran 106 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 a pharagraff 42 o Atodlen 12 iddi	Y Cyngor
6. Penodi a diswyddo staff	Adran 112 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 ac adrannau 7 ac 8 o Ddeddf	Gweler tabl 3 isod a Rheolau Gweithdrefn

	Llywodraeth Leol a Thai 1989	Cyflogi Swyddogion
7. Pŵer i wneud rheolau sefydlog yng nghyswllt contractau	Adran 135 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Pwyllgor Llywodraethu & Archwilio
Swyddogaeth	**Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol**	**Dirprwyir i**
8. Pŵer i ystyried adroddiad gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	Adran 19 o Ddeddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2005	Y Cyngor
9. Pŵer i wneud gorchymyn yn nodi bod lle yn fan cyhoeddus dynodedig at ddibenion pwerau'r heddlu yng nghyswllt yfed alcohol	Adran 13(2) o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol a'r Heddlu 2001	Y Pwyllgor Trwyddedu
10. Pwerau yng nghyswllt cofrestru gweithredwyr arbed rhannau o geir	Rhan 1 o Ddeddf (Troseddau) Cerbydau 2001	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
11. Pŵer i benodi swyddogion at ddibenion penodol (penodi "swyddogion priodol”)	Adran 270(3) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor
12. Dyletswydd i benodi Prif Weithredwr ac i ddarparu staff ac ati	Adran 54(1) a (6) o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021	Y Cyngor
13. Dyletswydd i ddynodi swyddog yn swyddog monitro ac i ddarparu staff ac ati	Adran 5(1) o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989	Y Cyngor
14. Dyletswydd i bennu terfyn benthyca fforddiadwy	Adran 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003	Y Cyngor.
15. Cymeradwyo'r strategaeth fuddsoddi flynyddol yn unol â'r canllawiau	Adran 15 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003	Y Cyngor.
16. Dyletswydd i wneud trefniadau ar gyfer gweinyddu materion ariannol yn briodol	Adran 151 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol

TABL 2 - SWYDDOGAETHAU DEWIS LLEOL

Swyddogaeth	Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau	Dirprwyir i
1. Unrhyw swyddogaeth o dan Ddeddf leol heblaw swyddogaeth a nodir neu y cyfeirir ati yn Nhabl 1 uchod	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
2. Penderfynu ar apêl yn erbyn unrhyw benderfyniad a wnaed gan yr Awdurdod neu ar ei ran. (a) unrhyw fater a nodir yn nhabl 3 (b) unrhyw fater arall	Y Cyngor Y Cabinet	Pwyllgor Apêl Disgyblu ar gyfer Swyddogion JNC Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
3. Swyddogaethau yng nghyswllt adolygu penderfyniadau a wnaed ynghylch hawliadau budd-dal tai neu fudd-dal treth y cyngor ac apeliadau yn erbyn penderfyniadau o'r fath o dan adran 68 o Ddeddf Cynnal Plant, Pensiynau a Nawdd Cymdeithasol 2000 ac atodlen 7 iddi	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
4. Gwneud trefniadau yng nghyswllt apeliadau yn erbyn gwahardd disgyblion mewn ysgolion a gynhelir o dan Adran 52 o Ddeddf Addysg 2002	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol (Sylwer:- mae hyn yn cynnwys penodi panel apeliadau addysg annibynnol)
5. Gwneud trefniadau yn unol ag adran 94(1), (1A) a (4) o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 (apeliadau derbyn) ac Atodlen 24 iddi.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol (Sylwer:- mae hyn yn cynnwys penodi panel apeliadau addysg annibynnol)

Swyddogaeth	Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau	Dirprwyir i
6. Gwneud trefniadau yn unol ag adran 95(2) o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 (plant y mae adran 87 yn gymwys iddynt: Apeliadau gan gyrff llywodraethu).	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol (Sylwer:- mae hyn yn cynnwys penodi panel apeliadau addysg annibynnol)
7. Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a Chôd Trefniadaeth Ysgolion 2013 “Proses Gwneud Penderfyniadau Trefniadaeth Ysgolion” Cam 1 (Hawl i Ymgynghori) Cam 2 (Hawl i Hysbysu) Cam 3 (Hawl i Weithredu). Y broses ddiwygiedig fel y cytunwyd arni gan y Cyngor ar 13 Ionawr 2021 – Gweler Cofnod 7.2 **Diwygiwyd ymhellach gan y Cabinet ar 18 Tachwedd 2004 (Gweler cofnod 11)	Cam 1 – Y Cabinet yn dilyn ymgynghori â’r Pwyllgor Craffu – Addysg a Phlant **Cynigion statudol yn unig – nid yw Ymgynghori ynghylch Craffu yn berthnasol i'r Adolygiad o Ysgolion Gwledig. Cam 2 – Y Cabinet (dim angen ymgynghori â’r Pwyllgor Craffu) Cam 3 – Y Cyngor Sir yn dilyn argymhelliad y Cabinet (dim angen ymgynghori â’r Pwyllgor Craffu)	
8. Gwneud trefniadau o dan adran 20 (cwestiynau ynghylch materion yr heddlu yng nghyfarfodydd y cyngor) o Ddeddf yr Heddlu 1996 i ganiatáu gofyn cwestiynau ynghylch cyflawni swyddogaethau awdurdod heddlu.	Y Cyngor	
9. Gwneud penodiadau o dan baragraffau 2 i 4 (penodi aelodau gan gynghorau perthnasol) o Atodlen 2 (awdurdodau heddlu a sefydlwyd o dan adran 3) i Ddeddf yr Heddlu 1996.	Y Cyngor	
10. Cynnal adolygiadau gwerth gorau yn unol â darpariaethau unrhyw orchymyn sydd mewn grym ar y pryd o dan adran 5	Y Cabinet a’r Pwyllgor Craffu perthnasol.	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth

Swyddogaeth	Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau	Dirprwyir i
(adolygiadau gwerth gorau) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1999.		perthnasol, ar ôl ymgynghori â'r Arweinydd neu'r Aelod(au) priodol o'r Cabinet
11. Unrhyw swyddogaeth sy'n ymwneud â thir wedi'i halogi.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
12. Cyflawni unrhyw swyddogaeth sy'n ymwneud â rheoli llygredd neu reoli ansawdd aer	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
13. Cyflwyno hysbysiad gostegu mewn perthynas â niwsans statudol	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
14. Pasio penderfyniad y dylai Atodlen 2 i Ddeddf Sŵn a Niwsans Statudol 1993 fod yn gymwys yn ardal yr Awdurdod.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
15. Cynnal arolwg o ardal yr Awdurdod i ddod o hyd i unrhyw niwsans statudol.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
16. Ymchwilio i unrhyw gwyn ynghylch bodolaeth niwsans statudol.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
17. Sicrhau gwybodaeth o dan adran 330 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 ynghylch buddiannau mewn tir	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
18. Sicrhau manylion personau sydd â buddiant mewn tir o dan adran 16 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1976.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
19. Gwneud cytundebau ar gyfer cyflawni gwaith ar y priffyrdd.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

Swyddogaeth	Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau	Dirprwyir i
20. Penodi unrhyw unigolyn:- (a) i unrhyw swydd heblaw swydd y mae'n cael ei gyflogi ynddi gan yr Awdurdod; (b) i unrhyw gorff heblaw am:- (i) yr Awdurdod; (ii) cyd-bwyllgor o ddau neu ragor o Awdurdodau; neu (c) i unrhyw bwyllgor neu is-bwyllgor o'r cyfryw gorff, a diddymu unrhyw benodiad o'r fath.	Y Cyngor	Pwyllgor Penodi'r Aelodau Lle bo cynrychiolaeth ar gorff allanol yn gofyn bod barn y Cyngor yn cael ei chynrychioli fel rhan o'r prosesau gwneud penderfyniadau, a bod ei swyddogaethau'n cael eu cwmpasu gan y rhai a ddyrannwyd i'r Cabinet, y Cabinet fydd yn gwneud y penodiad.
21. Pŵer i wneud taliadau neu i ddarparu buddiannau eraill mewn achosion o gamweinyddu ac ati	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
22. Cyflawni unrhyw swyddogaeth gan awdurdod sy'n gweithredu fel awdurdod harbwr.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
23. Swyddogaethau ynghylch cyfrifo sylfaen treth y cyngor, yn unol ag unrhyw un o'r canlynol: (a) Penderfynu ar eitem o dan adran 33 (1) a 44 (1) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (b) Pennu swm ar gyfer eitem o dan adrannau 34 (3), 45 (3), 48 (3) a 48 (4) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (c) Penderfynu ar y swm sy'n angenrheidiol er mwyn pennu swm ar gyfer yr eitem a nodwyd ym mharagraff (a) neu (b) uchod	Y Cabinet	

Swyddogaeth	Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau	Dirprwyir i
24. Swyddogaethau trwyddedu yn unol â Rhan 2 o Ddeddf Trwyddedu 2003, heblaw am adran 6	Y Cyngor	1. Unrhyw gais; (a) am drwydded bersonol (b) am amrywio goruchwylydd penodedig safle (c) am drosglwyddo trwydded safle (d) ar gyfer awdurdodau interim (e) gan safleoedd cymunedol i ddileu'r amod orfodol sy'n gofyn bod goruchwylydd penodedig ar gyfer y safle:- Os bydd gwrthwynebiad gan yr heddlu, yr Is-bwyllgor Trwyddedu. Fel arall, y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol. 2. Mewn achosion sy'n ymwneud â'r canlynol; (a) cais am drwydded bersonol gyda chollfarnau sydd heb ddarfod (b) cais am adolygu trwydded safle/tystysgrif safle clwb (c) penderfyniad i wrthwynebu pan fo'r Cyngor yn ymgynghorai, yn hytrach na bod yn awdurdod perthnasol sy’n ystyried y cais (d) penderfynu ar wrthwynebiad yr Heddlu i hysbysiad am ddigwyddiad dros dro:- Is-bwyllgor Trwyddedu.

Swyddogaeth	Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau	Dirprwyir i
24. parhad Swyddogaethau trwyddedu yn unol â Rhan 2 o Ddeddf Trwyddedu 2003, heblaw am adran 6	Y Cyngor	3. Unrhyw gais; (a) am drwydded safle/tystysgrif safle clwb (b) am ddatganiad dros dro (c) am amrywio trwydded safle/tystysgrif safle clwb;- Os cyflwynir sylwadau perthnasol, yr Is-bwyllgor Trwyddedu. Fel arall, y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol. 4. Mewn achosion sy'n ymwneud â'r canlynol: (a) cais am dynnu'ch enw fel Goruchwylydd Penodedig Safle (b) penderfyniad ynghylch a yw cwyn yn amherthnasol, yn wamal, yn flinderus ac ati:- Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol. 5. Cais am fân amrywiad:- Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol 6. Atal neu ddirymu trwydded bersonol: Is-bwyllgor Trwydddedu ym mhob achos. 7. Cais Categoreiddio Ffilmiau:

Swyddogaeth	**Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau**	**Dirprwyir i**
		Lle nad yw'r Ffilm wedi'i chategoreiddio o'r blaen – Is-bwyllgor Trwyddedu. Lle bo'r ffilm sydd wedi'i chategoreiddio o'r blaen i'w dangos ar safle gwahanol – y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth.
25. Swyddogaethau yng nghyswllt hapchwarae, yn unol ag unrhyw un o'r canlynol: (a) penderfyniad i beidio â chyflwyno trwyddedau casino yn unol ag adran 166 o Ddeddf Hapchwarae 2005 (b) Rhagnodi ffioedd yn unol ag Adran 212 o Ddeddf Hapchwarae 2005. (c) Gwneud gorchymyn sy'n anghymhwyso Adran 279 neu Adran 282 (1) o Ddeddf Hapchwarae 2005 yn unol ag Adran 284 o Ddeddf Hapchwarae 2005. (d) Pobl awdurdodedig yn unol ag Adran 304 o Ddeddf Hapchwarae 2005. (e) Erlyniadau gan awdurdod trwyddedu yn unol ag Adran 346 o Ddeddf Hapchwarae 2005. (f) Polisi trwyddedu 3 blynedd, yn unol ag Adran 349 o Ddeddf Hapchwarae 2005.	Y Cyngor	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
26. Deddf Delwyr Metel Sgrap 2013 Ymgymryd â "Gwrandawiadau Llafar" ynghylch ceisiadau a wrthodwyd gan Swyddogion (Cofnod 7 BG – 30 Medi 2013)	Y Cabinet	
27. Perfformiad, asesiadau perfformiad a darpariaethau ymyrraeth fel y cyflwynwyd gan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.	Y Cyngor	

TABL 3 - PWYLLGORAU'R CYNGOR

Pwyllgor	Swyddogaethau	Dirprwyo Swyddogaethau
Pwyllgor Penodi ac Ymchwiliadau 10 Aelod (Rhaid iddynt gynnwys mwyafrif nad ydynt yn Aelodau o'r Cabinet)	Yng nghyswllt eitem 6 o ran I tabl 1 uchod:- (a) Gwneud argymhellion i'r Cyngor Sir o ran penodi Prif Weithredwr. (b) Penodi Cyfarwyddwyr. (c) Penodi Penaethiaid Gwasanaeth a Phennaeth Gwasanaethau Democrataidd. (d) Ymchwilio i faterion sy'n ymwneud ag ymddygiad swyddogion JNC yn unol â gweithdrefnau JNC y cytunwyd arnynt ac i bennu'r camau y dylid eu cymryd.	Rhaid ymdrin â phob penodiad is na lefel Pennaeth Gwasanaeth yn unol â Rheolau Gweithdrefn Cyflogi Swyddogion. Mae'r holl faterion disgyblu islaw lefel y Pennaeth Gwasanaeth i'w trin yn unol â'r broses Apelio Swyddogion.
Pwyllgor Apêl ar gyfer Swyddogion JNC 6 aelod	Ystyried Apeliadau Disgyblu mewn perthynas â chamau disgyblu a gymerwyd yn erbyn yr holl Swyddogion a gyflogir o dan delerau ac amodau JNC.	Mae'r holl apeliadau disgyblu islaw lefel Pennaeth Gwasanaeth yn cael eu trin gan banel apêl Swyddogion

Pwyllgor	Swyddogaethau	Dirprwyo Swyddogaethau
Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio 8 Aelod + 4 Aelod Lleyg	(1) adolygu a chraffu ar faterion ariannol yr Awdurdod, (2) cyflwyno adroddiadau ac argymhellion yng nghyswllt materion ariannol yr awdurdod, (3) adolygu ac asesu trefniadau rheoli risg, rheolaeth fewnol a llywodraethiant corfforaethol yr awdurdod, (4) cyflwyno adroddiadau ac argymhellion i'r awdurdod ynghylch digonoldeb ac effeithiolrwydd y trefniadau hynny, (5) goruchwylio trefniadau archwilio mewnol a rheoli risg yr awdurdod, yn cynnwys: (a) monitro pa mor ddigonol ac effeithiol yw’r Archwilio Mewnol a'r Rheoli Risg ac i ba raddau y mae’r Rheolwyr yn cyflawni eu cyfrifoldebau o ran sicrhau bod rheolaeth ddigonol yn bodoli ar draws y sefydliad; (b) cymeradwyo Siarter Archwilio'r Awdurdod; (c) derbyn Cynllun Archwilio Mewnol Blynyddol oddi wrth Bennaeth Refeniw a Chydymffurfiaeth Ariannol a monitro cynnydd yn erbyn y Cynllun; (d) derbyn Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol oddi wrth Bennaeth Refeniw a Chydymffurfiaeth Ariannol ar ddiwedd y flwyddyn archwilio; (e) derbyn ac ystyried canfyddiadau o bwys ac argymhellion yn ymwneud ag archwilio mewnol; (f) derbyn cofnodion Grŵp Llywio Rheoli Risg yr Awdurdod a derbyn adroddiadau mewn perthynas â risgiau o bwys sy’n nodi diffygion neu wendidau sylweddol o ran rheoli, eu heffaith bosibl neu wirioneddol, a’r camau y mae angen eu cymryd neu sy'n cael eu cymryd i unioni’r sefyllfa; (g) monitro ymateb y Rheolwyr i ganfyddiadau o bwys a’r modd y gweithredir argymhellion allweddol (h) adolygu asesiad o risgiau twyll a niwed posibl i’r Cyngor o dwyll a llygredigaeth. (i) monitro’r strategaeth gwrth-dwyll, y camau gweithredu a’r adnoddau.	

Pwyllgor	Swyddogaethau	Dirprwyo Swyddogaethau
Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio Parhad…	(6) goruchwylio trefniadau archwilio allanol yr awdurdod, yn cynnwys (a) monitro pa mor ddigonol ac effeithiol yw'r gwasanaeth Archwilio Allanol ac ymateb i'w ganfyddiadau; (b) trafod gyda'r archwilydd allanol natur a chwmpas yr archwiliad o wasanaethau a swyddogaethau'r Cyngor Sir, ac ystyried y ffi a godir gan archwilio allanol a thelerau eu cyflogi; (c) derbyn ac ystyried adroddiadau archwilio allanol a llythyron y rheolwyr a chynghori'r Cyngor Llawn fel y bo'n briodol; (d) monitro ymateb y Rheolwyr i ganfyddiadau'r archwilydd allanol a'r modd y gweithredir argymhellion yr archwilydd allanol (7) Adolygu ac asesu gallu'r Awdurdod i ymdrin â chwynion yn effeithiol a llunio adroddiadau a gwneud argymhellion o ran gallu'r awdurdod i ymdrin â chwynion yn effeithiol. (8) cymeradwyo'r datganiadau ariannol a baratowyd gan yr Awdurdod; (9) craffu ar Ddatganiad Cyfrifon Blynyddol y Cyngor Sir ac unrhyw ddatganiadau atodol sy'n ofynnol gan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) e.e. Datganiad Llywodraethu Blynyddol (10) cymeradwyo Datganiad Cyfrifon Blynyddol Cronfa Bensiwn Dyfed (11) ystyried a chymeradwyo newidiadau i'r Rheolau Gweithdrefn Contractau (12) ystyried a chymeradwyo'r diwygiadau i'r Rheolau Gweithdrefn Ariannol (13) cyfweld ag ymgeiswyr am sedd(au) Aelod(au) Lleyg o'r Pwyllgor, ac argymell penodiad(iau) i'r Cyngor.	

Pwyllgor	Swyddogaethau	Dirprwyo Swyddogaethau
Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd 5 Aelod	(1) adolygu digonoldeb darpariaeth yr awdurdod o ran staff, adeiladau ac adnoddau eraill i gyflawni swyddogaethau'r gwasanaethau democrataidd, a (2) chyflwyno adroddiadau ac argymhellion i'r awdurdod o leiaf yn flynyddol yng nghyswllt y cyfryw ddarpariaeth. (3) sicrhau y darperir cyfleoedd hyfforddiant a datblygiad rhesymol ar gyfer Cynghorwyr a pharatoi adroddiadau ac argymhellion ar gyfer y Cyngor yng nghyswllt y cyfryw ddarpariaeth; (4) penodi Hyrwyddwr Datblygu Aelodau ar gyfer y Cyngor; (5) ymgynghorir â'r Pwyllgor ynghylch rhoi cynnwys adroddiadau a gyhoeddir gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol ar waith mewn perthynas â lwfansau aelodau ac ati. (6) hyrwyddo a chefnogi llywodraethu da gan y Cyngor. (7) ar gais yr awdurdod, adolygu unrhyw fater sy'n berthnasol i : (a) y cymorth a'r cyngor sydd ar gael i aelodau'r awdurdod hwnnw a (b) telerau ac amodau swydd yr aelodau hynny..	
Pwyllgor Ymchwilio "A" ar gyfer Cyfarwyddwyr * Yr Aelodaeth i gael ei hystyried yn ôl y galw.	Yng nghyswllt eitem 6 o ran I tabl 1 uchod:- Ymchwilio i faterion sy'n ymwneud ag ymddygiad Swyddogion y Cyd-gyngor Cenedlaethol (JNC) yn unol â gweithdrefnau cytunedig y JNC, a phenderfynu ar y camau i'w cymryd.	
Pwyllgor Ymchwilio "B" ar gyfer Penaethiaid Gwasanaeth * Yr Aelodaeth i gael ei hystyried yn ôl y galw.	Yng nghyswllt eitem 6 o ran I tabl 1 uchod:- Ymchwilio i faterion sy'n ymwneud ag ymddygiad Swyddogion y Cyd-gyngor Cenedlaethol (JNC) yn unol â gweithdrefnau cytunedig y JNC, a phenderfynu ar y camau i'w cymryd.	

[*Cyfeiriwch at bwerau dirprwyedig y Prif Weithredwr yn Rhan 3.2]

Pwyllgor	Swyddogaethau	Dirprwyo Swyddogaethau
Pwyllgor Cronfa Bensiwn Dyfed 3 Aelod + 1 Dirprwy Parhaol	<u>Panel Cronfa Bensiwn Dyfed</u> Penderfynu ar yr holl faterion polisi a chyfeiriad strategol buddsoddiadau'r Gronfa Bensiwn. Adolygu a monitro perfformiad buddsoddiadau'r Gronfa. Adolygu a phenderfynu ar holl faterion Prisio'r Gronfa Bensiwn. Penderfynu ar faterion polisi a strategol Gweinyddu Cronfa Bensiwn yr Awdurdod. Dirprwyir materion gweithrediadol y Swyddogaethau Buddsoddi a Gweinyddu i Gyfarwyddwr Adnoddau <u>Cronfa'r Degwm yn Nyfed</u> Penderfynu ar gyfeiriad strategol buddsoddiadau Cronfa'r Degwm. Adolygu a monitro perfformiad buddsoddiadau'r Gronfa.	
Pwyllgor Trwyddedu 14 Aelod	Yr holl swyddogaethau a bennir felly yn nhabl 1 (rhannau B ac I) a thabl 2 uchod. Argymell i'r Cyngor ychwanegiadau a/neu newidiadau polisi mewn perthynas â swyddogaethau'r Pwyllgor. Penderfynu ar geisiadau am drwyddedau cyntaf neu adnewyddu trwyddedau i yrru cerbyd hacni neu gerbyd hurio preifat. Penderfynu ar geisiadau am drwyddedau cyntaf neu adnewyddu trwyddedau gweithredwyr. Penderfynu ar geisiadau cychwynnol am drwyddedau neu geisiadau am adolygu trwyddedau o dan Ddeddf Trwyddedu 2003 a Deddf Hapchwarae 2005. Penderfynu ar geisiadau am hawlenni i gasglu o dŷ i dŷ ac ar y stryd. Atal, amrywio, diddymu neu wrthod trwyddedau casglu o dŷ i dŷ ac ar y stryd, gyrwyr, gweithredwyr a cherbydau. Penderfynu ar geisiadau dadleuol o dan Gynllun Cofrestru'r "Gweithredwyr Arbed Rhannau o Geir''. Yr Is-bwyllgor Trwyddedu i benderfynu ar geisiadau am ganiatáu 3 neu fwy o beiriannau hapchwarae mewn eiddo â thrwydded i werthu alcohol, neu geisiadau sy'n destun gwrthwynebiad, o dan adran 34 o Ddeddf Hapchwarae 1968 a Deddf Hapchwarae 2005. Penderfynu ar geisiadau sy'n ymwneud â thrwyddedu triniaethau arbennig gan gynnwys aciwbigo, tyllu'r corff, electrolysis a thatŵio. Is-bwyllgor Trwyddedu lle mae darpariaethau Atodlen 3 paragraff 21 o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 yn gymwys.	Pob mater heblaw materion polisi.

Pwyllgor Penodi'r Aelodau 7 Aelod	Penderfynu ar yr aelodau a benodir i wasanaethu ar gyrff allanol Lle bo cynrychiolaeth ar gorff allanol yn gofyn bod barn y Cyngor yn cael ei chynrychioli fel rhan o'r prosesau gwneud penderfyniadau, a bod ei swyddogaethau'n cael eu cwmpasu gan y rhai a ddyrannwyd i'r Cabinet, y Cabinet fydd yn gwneud y penodiad.	
Pwyllgor Cynllunio 21 Aelod **	Cynllunio a Chadwraeth. Swyddogaethau sy'n ymwneud â chynllunio gwlad a thref a rheoli datblygu, fel y nodir yn rhan A o dabl 1 uchod, ynghyd â'r swyddogaethau o dan eitemau 3 a 4 o ran I tabl 1. Materion sy'n ymwneud â Hawliau Tramwy Cyhoeddus fel y nodir yn nhabl 1 a swyddogaethau anweithredol sy'n ymwneud â phriffyrdd a swyddogaethau sy'n ymwneud â choed, gwrychoedd a phalmentydd. Penderfynu ar "geisiadau gwyro".	Pob mater heblaw'r rhai sy'n ymwneud â'r Cynllun Datblygu Unedol
Pwyllgor Safonau 3 Aelod + 5 aelod annibynnol â phleidlais + 1 Aelod Cymunedol Cyfetholedig â phleidlais	Fel y nodir yn Erthygl 9 o Ran 2 o'r Cyfansoddiad	

Troednodyn: Lle bo Pwyllgor yn penodi neu'n diswyddo swyddogion ar ran y Cyngor mae Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Rheolau Sefydlog)(Cymru) 2006 yn gofyn bod o leiaf un aelod o'r Pwyllgor yn Aelod o'r Cabinet. Fodd bynnag, ni chaiff mwy na hanner aelodau'r Pwyllgor fod yn Aelodau o'r Cabinet.

***** Pwyllgorau Cynllunio:-***

Mae'n ofynnol yn ôl Rheoliadau Maint a Chyfansoddiad Pwyllgorau Awdurdodau Cynllunio Lleol (Cymru) 2017 i bwyllgorau cynllunio yng Nghymru gael eu strwythuro a'u gweithredu yn unol â'r gofynion canlynol:

- *Rhaid i'r pwyllgor cynllunio gynnwys heb fod yn llai nag 11 aelod a heb fod yn fwy na 21 aelod, ond ni ddylai gynnwys mwy na 50% o aelodau'r awdurdod (wedi'i dalgrynnu i fyny i'r rhif cyfan agosaf)*

- *Mewn achosion lle ceir mwy nag un aelod etholedig mewn ward, dim ond un aelod all fod yn rhan o'r pwyllgor cynllunio, er mwyn caniatáu i aelodau eraill y ward gyflawni'r rôl gynrychioladol ar gyfer buddiannau cymunedau lleol.*

Yn ogystal mae'r canlynol yn ofynnol yn ôl Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Gorchmynion Sefydlog) (Cymru) (Diwygiad) 2017

- *Rhaid i bob cyfarfod o'r pwyllgor cynllunio gael cworwm o 50% er mwyn gwneud penderfyniadau; ac*

- *Mae'r defnydd o aelodau dirprwyol yn cael ei wahardd.*

TABL 4 - SWYDDOGAETHAU'R CABINET

Swyddogaethau'r Cabinet yw holl swyddogaethau'r Cyngor, ar wahân i'r canlynol:

1. Swyddogaethau'r Cyngor a nodir yn nhabl 1 uchod
2. Swyddogaethau dewis lleol a ddyrannwyd i'r Cyngor, a nodwyd yn nhabl 2 uchod
3. Swyddogaethau na chaniateir iddynt fod yn gyfrifoldeb i'r Cabinet yn unig, fel y nodir yn erthygl 4.01 o ran 2 o'r Cyfansoddiad
4. Penderfyniadau a allai wrthdaro â'r canlynol;

- cyllideb y Cyngor neu ei gynlluniau benthyca
- rheoliadau ariannol neu reolau sefydlog ariannol
- strategaeth gyffredinol neu fframwaith polisi'r Cyngor

ac mewn achosion o'r fath, rhaid i'r Cabinet gyfeirio'r mater at y Cyngor i'w benderfynu yn derfynol.

Swyddogaeth	**Dirprwyir i**
(a) Y swyddogaeth Llywodraethu ac Adnoddau Corfforaethol • Cynllunio, cyllidebu a rheolaeth ariannol priodol • Rheoli adnoddau'r Awdurdod • Rheoli Tir ac Eiddo • Gwasanaethau Technoleg Gwybodaeth • Gwasanaethau Personél • Gwasanaethau Ariannol • Cofrestru Etholiadol • Gwasanaethau Cyfreithiol • Gwasanaethau Archwilio • Gwasanaethau Caffael • Gwasanaethau Democrataidd • Cynlluniau Argyfwng • Cofrestru Genedigaethau, Marwolaethau a Phriodasau • Gwasanaethau Eiddo • Cyfrifo Sylfaen Treth y Cyngor • Cudd-wylio, rhyddid gwybodaeth a diogelu data	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
(b) Y Swyddogaeth Personél Pob agwedd ar swyddogaethau'r Cyngor fel cyflogwr gan gynnwys trosolwg o recriwtio, apeliadau disgyblu sy'n is na lefel Pennaeth Gwasanaeth, achwyniadau, telerau ac amodau cyflogaeth, ymddygiad a disgyblaeth, adolygiad strwythurol a chanlyniadau hynny.	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol. (heblaw am gymeradwyo indemniadau ar gyfer achos enllib, a fydd yn cael ei gadw'n ôl i'r Cabinet)

Swyddogaeth	Dirprwyir i
(c) Swyddogaeth Gofal Cymdeithasol, Iechyd a Thai • Materion Strategol yng nghyswllt darparu gwasanaethau i oedolion - Comisiynu Gwasanaethau Cymdeithasol • Yr holl wasanaethau gofal cleientiaid mewn lleoliadau preswyl (yn cynnwys gwasanaethau lletya) • Pryd ar Glud • Yr holl wasanaethau gofal cleientiaid mewn lleoliadau cartref • Yr holl ddarpariaethau gofal cleientiaid mewn lleoliadau gofal dydd • Rhaglen ailsefydlu ar ôl bod mewn ysbyty • Gorfodaeth Tai Preifat (yn cynnwys tai amlfeddiannaeth, clirio, gorchmynion prynu gorfodol, ardaloedd adfywio a phob math ar grantiau adnewyddu) • Gwasanaeth Asiantaeth Tai • Gwasanaethau Landlordiaid, Gwasanaethau Technegol Tai a Strategaeth ac Adnoddau	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
(d) Swyddogaeth Addysg a Gwasanaethau Plant • Gwasanaethau cymdeithasol i blant • Gwasanaethau'r blynyddoedd cynnar • Seicoleg addysg, lles addysg, cymorth ymddygiadol a rheoli gwaharddiadau disgyblion • Cyflawni rhwymedigaethau'r Cyngor fel Awdurdod Addysg Lleol yn unol â'r statud • Gweithredu Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 • Rheoli Ysgolion yn Lleol ac Ariannu Teg • Cymorth a hyfforddiant i Lywodraethwyr • Cymorth data i Ysgolion • Blaengynllunio o ran llefydd ysgol, cludiant o'r cartref i'r ysgol, derbyn plant i'r ysgol • Moderneiddio'r Ddarpariaeth Addysg • Gwella Ysgolion • Y Gwasanaeth Troseddu ac Atal Troseddu Ieuenctid • Gwasanaethau Cymorth Ieuenctid • Dysgu Cymunedol ac i Oedolion • Dyfarniadau i fyfyrwyr • Arlwyo a Glanhau mewn Ysgolion • Llyfrgelloedd cyhoeddus a'r Gwasanaeth Llyfrgell i Ysgolion • Amgueddfeydd • Cynllunio a Phartneriaethau ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, yn cynnwys y Bartneriaeth Plant a Phobl Ifanc a Bwrdd Lleol Diogelu Plant	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.

Swyddogaeth	Dirprwyir i
(e) Swyddogaeth Iechyd Amgylcheddol, Safonau Masnach a Thai • Rheoli Llygredd (yn cynnwys sŵn, sbwriel a gwaredu sbwriel yn anghyfreithlon, ansawdd aer a dŵr, tir wedi'i halogi) • Iechyd Cyhoeddus (yn cynnwys clefydau heintus, niwsans statudol, carthffosydd / draeniau, hybu iechyd/addysg) • Gorfodi Safonau Masnach • Gorfodi Diogelwch Bwyd • Gorfodi Iechyd a Diogelwch ar safleoedd masnachol • Iechyd a Diogelwch Corfforaethol gan gynnwys cysylltu â'r Weithrediaeth Iechyd a Diogelwch • Diogelwch Cymunedol • Rheoli Plâu, Warden Cŵn, Gwasanaethau Anifeiliaid sy'n Tresbasu • Gorfodi Iechyd a Lles Anifeiliaid • Trwyddedu • Deddf Delwyr Metel Sgrap 2013	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol. Is-bwyllgor sy'n cynnwys 5 aelod i gynnal Gwrandawiadau Llafar ynghylch Ceisiadau mewn perthynas â cheisiadau sydd wedi cael eu gwrthod gan Swyddogion
(f) Y Swyddogaeth Drafnidiaeth • Cynnal a Chadw Priffyrdd, a fydd yn cynnwys pwerau i:- caniatâd i adael sgipiau adeiladwyr ar y briffordd; trwyddedu plannu, cadw a chynnal coed ac ati ar ran o'r briffordd; gwaith trwyddedu mewn perthynas ag adeiladau ac ati sy'n rhwystr ar y briffordd; caniatâd i ollwng deunydd ar strydoedd neu eu gwacáu dros dro; hepgor y rhwymedigaeth i godi palis neu ffens; cyfyngu ar osod rheiliau, trawstiau ac ati dros briffyrdd; caniatâd i adeiladu seleri ac ati o dan y stryd; caniatâd i agor mynedfeydd i seleri a gosod goleuadau ac awyryddion pafin, a chlirio pethau a adewir yn niwsans ar y priffyrdd. Hefyd, y ddyletswydd i ddatgan a diogelu hawliau'r cyhoedd i ddefnyddio a mwynhau priffyrdd. • Cynllunio a Gwella Trafnidiaeth • Gwasanaethau Peirianneg • Trafnidiaeth Gyhoeddus • Adfer Tir • Draenio Tir • Addysg a Hyfforddiant Diogelwch Ffyrdd (yn cynnwys Ymgynghoriaeth Gwent) • Contract Dŵr Cymru • Gwasanaethau Cyhoeddus yn cynnwys casglu sbwriel, gwaredu sbwriel, glanhau strydoedd, sgipiau cymunedol, cyfleusterau cyhoeddus, mynwentydd • Gorchmynion cau o dan y Deddfau cynllunio	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.

Swyddogaeth	Dirprwyir i
(g) Swyddogaeth Cynllunio Cymunedol a Busnes Gwerth Gorau • Datblygu rhaglen Gwerth Gorau ar draws yr Awdurdod yn unol â darpariaethau Deddf Llywodraeth Leol 1999 • Datblygu a gweithredu Cynllun Corfforaethol y Cyngor a themâu corfforaethol a datblygu a chydgysylltu'r gwaith o ddarparu gwasanaeth drwy ddull cynllunio cymunedol amlasiantaeth i wireddu amcanion strategol y Cyngor • Gweinyddu rhaglen fusnes y Cabinet drwy ymgynghori ag Ysgrifennydd y Cabinet	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
(h) Y Swyddogaeth Adfywio a Hamdden • Datblygu Economaidd a Chymunedol • Twristiaeth • Mewnfuddsoddi • Datblygu Busnes • Manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd ariannu o ffynonellau allanol gan gynnwys arian o ffynonellau Ewropeaidd a chartref. • Cynllunio – Gwasanaethau Datblygu a Rheoli Adeiladu • Cynllunio – Adnewyddu Trefol • Cynllunio – Gwasanaethau Cadwraeth Cefn Gwlad a Thirwedd, yn cynnwys penderfynu ar faterion hawliau tramwy cyhoeddus sy'n codi o dan Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 a Deddf Priffyrdd 1980.	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
(i) Pŵer i gytuno ar drefniadau swyddogaeth ar y cyd neu ddirprwyedig gydag un neu fwy o awdurdodau neu gyrff eraill fel y caniateir gan y gyfraith o bryd i'w gilydd a dirprwyo swyddogaethau'r weithrediaeth.	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
(j) Unrhyw swyddogaethau gweithredol sydd heb eu neilltuo yn unol â threfniadau gweithredol y Cyngor. Adran 15(4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000	Yr Arweinydd
(k) Pŵer i sefydlu pwyllgorau'r Cabinet at unrhyw ddiben a dirprwyo pŵer neu bwerau priodol i'r pwyllgor hwnnw.	

Swyddogaeth	**Dirprwyir i**
(l) Camau gweithredu brys lle bo angen hynny i ddiogelu buddiannau'r Cyngor.	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
(m) Gweithredu a monitro polisïau ac arferion Rheoli Trysorfa'r Cyngor	
(n) Penodiadau i gyrff allanol lle bo'r gynrychiolaeth yn gofyn bod barn y Cyngor yn cael ei chynrychioli fel rhan o'i brosesau gwneud penderfyniadau, ac mae eu swyddogaethau yn cael eu cwmpasu gan y rhai a ddyrannwyd i'r Cabinet.	